

Priešpaskutinę šiuometės liepos savaitę, 18–24 dienomis, tarptautinio projekto koordinatore iš Lietuvos: „Pasaulis labai mažas“

Penktą tarptautiniame projekte „Kokia XXI a. mokyklą patraukli mokiniams?“ dalyvaujančių šalių atstovai turėjo susitikti Graikijoje, Salonikuose. Kelionės maršrutas vedė pro didžiulius neramumus ir bandytą įvykdyti valstybinį perversmą liepos 20-ąją išgyvenusios Turkijos Stambulo oro uostą. Reportažas apie tai – iš pirmų lūpų. Pasakojama minėto projekto koordinatore, Skuodo Bartuvos progimnazijos ir Skuodo meno mokyklos mokytoja Raimonda REMEZIENĖ.

– Į oro uostą atskridome labai vėly liepos 19-osios vakarą. Keisčiausia, kad paprastai keliauj, ne pasiuošęs tokiems išsūkiams, kaip šiuo atveju. Turkija kelionės maršrute – tik tarpinė stotelė, galutinis tikslas vedė į Graikiją. Išvažiavome bėgant į orą, dalykų nėra nenumatytum. Pirmas dalykas, kuris labai nustebino, – tai begalinės žmonių spūstys, kelevių iš musulmoniškių šalių srautai ir begalinių tikrinimas. Tarsi kiauurai skrodžiantis dėmesys kiekvienam keleiviui ir jo bagažai. Visur atvirai su ginklais marširuojantys kariškiai. Mes, neturėdami elementaraus supratimo, kas vyksta, netgi viską „nurašėme“ neseniai: Atatiurko oro uoste įvykius sprogdinimams. Netgi pasižiūrėme, kad visa tai – dėl keliaujančių saugumo, t. y. rūpestis ir munis. Nors išvažiavome, tūrinėjant intuityvių pamąstymų, jog nėra saugu, būta. Tą vakarą kelionė iš oro uosto iki viešbučio užtruko nenumatytai ilgai – užuot važiuojes greičiau transportas tik lėtėme ryto. Išvykome irgi labai anksti, todėl gatvės, nors ir buvo pilnos ginčiotų kariškių, mašinų judėjimo netrukė. Į lėktuvą spėjome laiku. Tačiau, pravaziavodami per miestą, spėjome pamatyti aikštes, užtvindytas žmonių, kurie paralyžiavo bet kokį transporto judėjimą.

Liepos 20-ąją, vos atsidūrę Graikijoje, iš BBC sužinojome, iš kokios mėsmalės ką tik pavyko ištrukti. Nors reikėjo apibendrinti dvejus metus trukusį projektą ir modeliuoti būsimą, mintis vijo mintį, kad reikia grįžti namo. O žinios, kurios pasiekdavo, tarsi nieko gero ir nežadėjo. Susidarė

do, gavę kitus bilietus, į Turkiją. Kadangi, kaip paaiškėjo, mokyklų vadovai staiga iškviesti į darbą. Žodžiu, jų atostogos staiga nutrūktos – turėjo stiringalviams atsirasti, nežinia, dėl ko, parvykti, gavę šalių vadovo nurodymą. Kaip žinia,

jo pereiti patikrinimo „filtrus“, ar ir toliau lieka ištikimomi. Kaip žinia, dalis tų mokyklų bus uždaryta, dalis išsujungta. Ir mokyklų direktorių, ir mokytojų ateitis pakibo ant plauko – ar bebus pratęsti tolesni kontraktai? Projekto koordinatore iš Turkijos buvo bene aktyviausia jo dalyvė. Savo akimis matėme, kaip iš nevilnities jai svyrą rankos, nes visas gyvenimas verčiasi aukštyn kojomis. Antra vertus, teko pajusti, kokia milžiniška reikšmė tei-

Iš šonų – projekto dalyvės R. Remeziene, L. Šakalienė iš Skuodo, antra iš kairės – projekto dalyvė iš Turkijos liepos 20-ąją Graikijoje.

ly mokykla – Ankaros centre. Joje lankėsi ir moksleiviai bei mokytojai iš Skuodo, kur būta kuo europietiškesnių susitikimų, liko patys geriausi prisiminimai ir nė minties apie kokias nors fundamentaliuzius aprašikas. Kaip mums iki savo išvykimo spėjo paaiškinti turkų projekto koordinatore, Ankaros mokyklos yra T. Erdogano žinioje. Jam lojalios, bet, matyt, ir toms reike-

kiama šalies švietimo sistemai – ten puikiai suvokta, ką gali lemti mokytojai, ir koks stiprus ginklas jų profesija. Juk jie tose sąmoksliu ninkų gretose – po teisėjų.

Minijant apie patį tarptautinį projektą, kurio ilgas atskaitas darbar tenka ruošti, reikia pasakyti, jog jau artėjama prie kitos veiklos krypties. Būsimasis projektas bus orientuotas ne į mokymo procesą,

bet į vardins šiuolaikinio jaunimo ryškės. Bent taip mes, vyresnioji karta, šitai vadiname. Tai – įvairios priklausomybės, žmonių nenoras bendrauti, bendravimas tik per socialinius tinklus, pavojinga priklausomybė nuo kompiuterinių žaidimų, ten slėpintis pavojai ir kt. Projektas suteiks galimybę mokslieviams būti vieni kitiems mentoriais. Kaip žinia, Europos mokyklose gimęs sumanymas realizuoti tokį projektą dar labai priklausys nuo Briuselio biurokratijos vingrybių.

Pastarųjų dienų įvykiai Turkijoje, regis, daug akcentų, paprastai techniškai deliojamų tarptautiniuose projektuose, perkelia į kitas vietas. Įprastai daugiausiai dėmesio atitekdavo tam, kaip toks projektas vyks, o ne tokiems smulkiesiems epizodams, kaip iki šiol atrodė, kelionėms. Juk kas gali keisti įprastinę kelionę?! Atrodė, kad tik oro sąlygos. Grįžome, kaip pasirodė, pro staiga išmirusį Atatiurko oro uostą ir pustuščiu lėktuvu. Kelionė suteikė progą pamąstyti apie visų esamų ir būsimų saugumą. Juk ir į draudimo kompanijų siūlomą paslaugą ar tokius dalykus, kaip ES sveikatos draudimo kortelės, ne visada žiūrėta pakankamai dėmesingai.

Beje, toje išvykoje, vaikstant Salonikų gatve, būta ir vienos ypaci netikėtos susitikimo apraiškos – staiga tave pašaukia vardu. Pasirodė, iš balso atsiminė ir gatvės šurmulyje jo tembrą atsakyvė vienas projekto dalyvis – italis iš Bononijos, su kuriuo prieš ketvertą mėnesių dirbta Čekijoje. Žmogus vis dar tebėra socialinių tinklų paskyroje, kartais su juo pasikeičiama vienuoikia ar kitokia informacija. Nė neįjartum, kad vėly vakarą, atsidūręs kitame pasaulio pakraštyje, sutiksi bendraminčių ar pažįstamų. Tai – tik dar vienas įrodymas, koks pasaulis mažas, o jame viskas glaudžiai susiję, ir viskas jame traukia į žemės drebeimą.

Pokalbi užrašė žurnalistė **Laima SENDRAUSKIENĖ**
Nuotrauka iš R. REMEZIENES asmeninio archyvo